

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

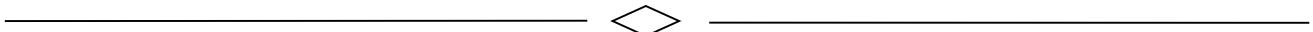
**Оперативна програма
„НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНИЕ

**по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ**

BG05M2OP001-2.014

„Подкрепа за дуалната система на обучение“

Съдържание

1. Наименование на програмата:.....	3
2. Наименование на приоритетната ос:	3
3. Наименование на процедурата:	3
4. Измерения по кодове:.....	3
5. Территориален обхват:	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помош по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	5
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата:.....	7
9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помош:	8
10. Процент на съфинансиране:.....	8
11. Допустими кандидати:	8
12. Допустими партньори:	11
12.1. Допустими асоциирани партньори:.....	11
13. Деяности, допустими за финансиране:	11
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	19
14.1. Условия за допустимост на разходите	20
14.2. Допустими разходи	23
14.3. Недопустими разходи:	29
15. Допустими целеви групи (крайни бенефициенти):	30
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):	31
17. Хоризонтални политики:.....	32
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	33
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	33
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:	33
21. Ред за оценяване на проектното предложение:	33
22. Критерии и методика за оценка на проектното предложение:	35
23. Начин на подаване на проектното предложение:	35
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:.....	36
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	38
26. Адрес за подаване на проектното предложение:	38
27. Допълнителна информация:	39

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

1. Наименование на програмата:

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.
(ОПНОИР)

2. Наименование на приоритетната ос:

2. Образование и учене през целия живот

Инвестиционен приоритет 10iv. Подобряване на адекватността на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, улесняване на прехода от образование към работа и укрепване на системите за професионалното образование и обучение, както и тяхното качество, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и създаване и развитие на основаващи се на работата системи за учене, включително двойни системи за учене и схеми за стаж.

Специфична цел към ИП10iv:

1. Повишаване на броя на учениците в професионалните училища и адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда.
2. Повишаване на дела на завършилите професионално или висше образование, които са започнали работа, свързана с областта на образованието им, в първата година след завършването им.

3. Наименование на процедурата:

BG05M2OP001-2.014 „Подкрепа за дуалната система на обучение“

4. Измерения по кодове:

Код по област на интервенция: 118

Код по форма на финансиране: 01

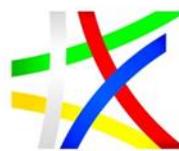
Код по вид територия: 07

Код по териториални механизми за изпълнение: 07

Код по допълнителна тема на ЕСФ: 08

5. Территориален обхват:

Дейностите по настоящата процедура следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Основна цел:

Дуалната система на обучение е специфичен модел за професионално обучение, който поставя акцент върху практическото усвояване на професия чрез работа. Учебното време при дуалната система на обучение се разделя между обучение по теория в професионално училище и работа в предприятие.

Съгласно чл. 17а, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, обучението чрез работа (дуална система на обучение) включва:

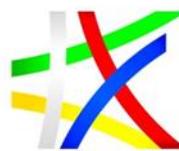
1. практическо обучение в реална работна среда, и

2. обучение в съответната образователна институция;

С този модел се адресира проблемът с липсата на стаж, който пречи на младите хора да намерят работа по желаната професия веднага след завършване на училище. Работодателите си спестяват разходите и времето за обучаване на новоназначените служители, защото те вече имат необходимите знания и умения. Предимствата на дуалната система на обучение се демонстрират най-убедително от статистиките за младежката (и общата) безработица в държавите от ЕС, в които системата е най-добре развита. В тази връзка основната цел на предлаганата операция е да подпомогне въвеждането и развитието на дуалната система на обучение в България. По този начин се прави сериозна заявка за създаване на тясна обвързаност между образователната система и реалните потребности на пазара на труда. Подкрепата за утвърждаване на дуалната система на обучение на национално ниво предоставя възможност на включчените в нея ученици да придобиват значителен практически опит, включително в реална работна среда, което ще ги направи по-конкурентни на пазара на труда и ще улесни техния преход от образование към устойчива заетост. По този начин се създава механизъм за намаляване нивото на младежката безработица и на коефициента на NEETs (млади хора, които не работят, не учат и не се обучават), чийто стойности за страната остават тревожно високи. Изпълнението на операцията предоставя възможност на работодателите да откриват и наемат образовани и квалифицирани кадри с подходяща професионална подготовка и опит. Създаването на условия за осигуряване на допълнителна финансова подкрепа за учениците по време на образователния процес намалява социалния фактор като причина за тяхното отпадане от училище, а това е много важна национална политика, която ще бъде подкрепена чрез предлаганата операция.

Изпълнението на настоящата операция ще спомогне за изпълнение на препоръка на Съвета от 13 юли 2018 г. относно Националната програма за реформи в България и по-конкретно за повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и ще създаде възможности за повишаване на квалификацията на бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на страната. В допълнение дейностите, планирани по операцията ще спомогнат за преодоляване на идентифицираните нужди от постигане на по-добра корелация между професионалното образование и обучение и нуждите на пазара на труда, заложени в Доклад за България за 2019 г. на Европейската комисия.

Чрез изпълнението на операцията се предвижда да бъдат надградени натрупаният положителен опит и практики по проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на

дуалното обучение в българската образователна система“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество, чрез който се изгради базисен модел и основни принципи на дуална система на обучение в професионалните училища в страната, както и по проекта за дуално обучение на Австрийската стопанска камара. Последните изменения в Закона за професионалното образование и обучение и в Кодекса на труда осигуряват благоприятна нормативна среда за въвеждане на дуалното обучение в България. Едновременно с това обаче моделът е все още нов и не особено популярен сред училищата и работодателите, както и сред учениците и техните родители. Това налага прилагането на системен подход, основан на принципите на широкото партньорство.

Целта на операцията е да разшири обхвата на дуалната система на обучение, с оглед повишаване качеството на професионалното образование в България и засилване на връзката му с нуждите на пазара на труда. В тази връзка операцията ще подкрепи действия за повишаване привлекателността на дуалната система на обучение сред учениците и родителите, както и повишаване на информираността в предприятията. Операцията е насочена към подобряване на компетентностите на учителите по професионална подготовка и придобиване на педагогически и методически умения от представители на работодателите. По този начин операцията обхваща в цялостен план различни компоненти, свързани с качеството на професионалното образование, включително учебно съдържание, образователна среда в училищата, добре подгответи и мотивирани педагогически специалисти. Операцията ще има пряк принос за постигането и на двете специфични цели на инвестиционния приоритет. Въвеждането на дуална система на обучение съответства на специфична цел 1 „Повишаване на броя на учениците в професионалните училища и адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда“ чрез гарантирането на реална възможност за изграждане на трайни отношения между професионалните училища и бизнеса. Дуалният модел ще направи професионалното образование по-привлекателно и ще улесни от образование към заетост. Това е и основният очакван резултат по втората специфична цел „Повишаване на дела на завършилите професионално или висше образование, които са започнали работа, свързана с областта на образованието им, в първата година след завършването им“, поради факта, че по време на обучението учениците ще получат подготовка, съответстваща на изискванията на реалната работна среда за конкретните работни места, които те ще могат да заемат веднага след завършване на образованието си.

7. Индикатори¹:

Показатели, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

За изпълнение:

- Брой професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение – 147.

¹ Посочват се конкретни изисквания към индикаторите по процедурата, вкл. индикатори, които следва задължително да бъдат включени в проектните предложени, в случай че има такива.

Стойността на индикатора е с натрупване за всяка следваща година от изпълнението на проекта.

Специфичен индикатор за процедурата:

- Ученици включени в дуална система на обучение – 9800.

Стойността на индикатора се отчита с натрупване, като измерва общия брой ученици от първи гимназиален етап, които се обучават в дуална система в професионалните гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка с изключение на институциите по чл. 18, т. 2-7 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и са включени в операцията.

За резултат:

- Дял на учениците в гимназиалния етап на образование, обучаващи се в професионални гимназии от включените в дейности по ОПНОИР – 51,5%. По настоящата процедура следва да бъде постигнат ръст от 4 % спрямо базовата стойност на индикатора по ОПНОИР.

Очакваният ръст е изчислен въз основа на съотношението на поставената цел на горепосочения индикатор „Ученици включени в дуална система на обучение – 9800“ спрямо общия брой на участници в процедури по ОПНОИР по ПО2 от първи и втори гимназиален етап (263 000).

Целевата стойност се определя чрез изчисление на дельт на планирания брой ученици, които са включени в дейности по настоящата операция и които се обучават в дуалната система в професионалните гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка с изключение на институциите по чл. 18, т. 2-7 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО), от общия брой ученици от първи гимназиален етап, записани в дуална система на обучение и включени в операцията (9800) или 100% целева стойност по настоящата операция.

Специфичен индикатор за процедурата:

- Дял на учениците във втори гимназиален етап, склучили договор с работодател за практическо обучение в реална работна среда от включени в дейности по операцията – 80 %.

Индикаторът измерва дела на учениците, които са склучили трудов договор с работодател по чл. 230 от Кодекса на труда за практическо обучение в реална работна среда след преминаването им във втори гимназиален етап, от общия брой ученици, записани в дуална система на обучение и включени в операцията (9800).

Специфичен контекстуален индикатор за процедурата:

- Дял на учениците от включените в дейности по операцията, които в рамките на 6 месеца след завършване на втори гимназиален етап имат работа, включително в качеството им на самостоятелно заети лица – 68 %.

Индикаторът отчита дела на учениците, които в рамките на 6 месеца след завършване на втори гимназиален етап имат работа, включително в качеството им на самостоятелно заети

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

лица, от общия брой ученици записани в дуална система на обучение и включени в проекта, които са завършили втори гимназиален етап в рамките на срока за изпълнение на проекта.

Информационната система за управление и наблюдение 2020 (ИСУН 2020) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидата.

Кандидатът трябва да включи в проектното си предложение индикаторите за изпълнение и резултат посочени по-горе.

Всички показатели за изпълнение и всички показатели за резултат по процедурата следва да са включени и съответно да бъдат количествено определени в т. 8 (Индикатори) на попълнения формуляр за кандидатстване с проектно предложение. Заложените целеви стойности за всеки показател/индикатор следва да са реалистични на база предвидените дейности и да съответстват на посочените по-горе стойности. Това изискване е условие за допустимост на проектното предложение и неспазването му ще доведе до отхвърляне на проекта.

Освен това кандидатът и асоциираните партньори е необходимо да представят към документите, които се подават на етап кандидатстване **Декларация за съгласие на кандидата за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ** (Приложение IV), която е задължително условие за НСИ, съгласно Регламент 223/2009, за предоставяне на статистически данни, както при процедурите на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

В случай на неизпълнение на прогнозните целеви стойности на индикаторите, на кандидата ще бъдат наложени финансови корекции съгласно Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата:

Общий бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е **24 500 000 лева**

Средства от ЕСФ (85%)

20 825 000 лева

Национално съ-финансиране (15%)

3 675 000 лева

Това е общий предвиден размер на безвъзмездната финансова помощ по тази процедура чрез директно предоставяне. Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло посочената по-горе сума.

9. Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ:

По настоящата процедура няма изискване за **минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ – 24 500 000 лева

10. Процент на съфинансиране²:

По настоящата процедура не се изиска съфинансиране от страна на кандидата/асоциирания партньор.

11. Допустими кандидати:

Конкретен бенефициент по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове е Министерство на образованието и науката, съгласно решение (одобрение на методология и критерии за подбор на операция) на Комитета за наблюдение от 29.05.2019 г.

Процедурата чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент се осъществява съгласно разпоредбите на чл. 2, т. 2, чл. 5, ал. 1 и чл. 23-24 от ПМС № 162/05.07.2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. и Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ).

Министерството на образованието и науката реализира проекта чрез дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в професионални гимназии/училища с паралелки за професионална подготовка, с изключение на институциите по чл. 18, т. 2-7 от ЗПОО в системата на професионалното образование. В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ, регионалните управления по образованието и държавни и общински професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка (за съответните паралелки) участват в техническото и/или финансовото изпълнение, включително извършват разходи по проекта.

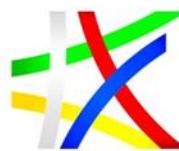
Кандидатът по процедурата чрез директно предоставяне трябва:

- да е директно отговорен за изпълнението на дейностите по проекта, а не да действа в качеството на посредник;

и

- да разполага с необходимия финансов, оперативен и административен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.

² Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помощ (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

При кандидатстване, кандидатът трябва да декларира в т. 11 от Формуляра за кандидатстване, че разполага с необходимия финансов, административен и оперативен капацитет за изпълнението на проекта.

Финансов капацитет – Кандидатът следва да осигури необходимото финансиране за изпълнение на дейностите по проекта. Това обстоятелство се проверява служебно от оценителната комисия към момента на кандидатстване в Закона за държавния бюджет. Счита се, че кандидатът разполага с необходимия финансов капацитет, ако утвърдените разходи по бюджета на първостепенния разпоредител, за текущата финансова година, в чиято структура е съответният бенефициент са по-високи от размера на исканата БФП.

Оперативен капацитет – Кандидатът следва да има успешно реализиран поне един проект през последните три години, който е от типа или с финансовите особености или с обхват като настоящия проект или по-голям; и/или има поне 1 година опит в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в проектното предложение.

Административен капацитет – Екипът за организация и управление на проекта на централно ниво следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности. Числеността на екипа за организация и управление на проекта следва да съответства на Указанието на УО на ОПНОИР за конкретни бенефициенти, приложение към Условията за кандидатстване. В случай, че бъдат установени несъответствия в процеса на оценката, оценителната комисия ще редуцира числеността на екипа като няма да взема предвид административният капацитет на съответните лица, които са отстранени служебно от екипа за организация и управление на проекта.

За доказване на административен капацитет кандидатът следва да представи автобиографии по образец (Приложение VII) на най-малко 5 основни позиции от екипа на централно ниво (*ръководител на проекта; заместник-ръководител на проекта или водещ координатор; счетоводител на проекта или финансов координатор; координатор на териториалните екипи; експерт информация и комуникация*), както и да посочи информация в т. 9 „Екип“ от Формуляра за кандидатстване минималните изисквания за заемане на длъжността и квалификацията и отговорностите на всеки един от членовете на екипа за организация и управление на проекта. Необходимо е да приложи в т. 12 „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване автобиографии (Приложение VII) на посочените минимум 5 члена на екипа, придружени от документ/и относно извършения подбор на членовете на екипа. Счита се, че екипът за организация и управление притежава административен капацитет, ако ръководителят на екипа има минимум 3 /три/ години опит в управлението/изпълнението на програми или проекти, а членовете на предложения екип имат поне 1 /една/ година опит в изпълнението/управлението на проекти/програми и/или сходен тип дейности.

Кандидатът следва да опише в т. 11. „Допълнителна информация“ от формуляра за кандидатстване проведената процедура за подбор на членовете на екипа за организация и управление, в съответствие с Указанието на УО на ОПНОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформиране на екипи за организация и управление на проекти, като приложи в т.12 документи, доказващи извършения подбор, както и да обоснове необходимостта от сформирането на териториални екипи с оглед спецификата на дейностите на проектното предложение.

Дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в Министерство на образованието и науката – конкретен бенефициент ще осигурява дейностите по организация и управление на проекта чрез цялостно управление, изпълнение, отчитане и контрол на дейностите, съгласно договора за безвъзмездна помощ. За участие в дейностите по организиране изпълнението и управлението на проекта бенефициентът може да определи и други служители на МОН, извън тези в дирекция „Управление и изпълнение на проекти“, съобразно тяхната експертиза, професионален опит и компетентност. За осъществяване на дейностите по организация и управление на проекта конкретният бенефициент може да се подпомага и от външни експерти, назначени по утвърдено допълнително щатно разписание съгласно § 16, ал. 7 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията.

Конкретният бенефициент по настоящата процедура следва да представи подписано споразумение за асоциирано партньорство с представителите на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България, които в резултат на открита покана от страна на конкретния бенефициент, са заявили интерес за включване в проекта.

Конкретният бенефициент по настоящата процедура следва да осъществи процеса по подбор на училища, които желаят да бъдат включени в изпълнението на дейностите по настоящата операция.

За целта, конкретният бенефициент следва да представи в своето проектно предложение механизъм, който включва обективни изисквания за подбор на училища, гарантиращи балансирано териториално разпределение на средствата по процедурата, спрямо нуждите на областно ниво. Необходимо е механизъмът да предвижда най-малко следното:

- Ежегодна покана за всички училища, които могат да провеждат дуална система на обучение, в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение.
- Функциите на РУО и конкретния бенефициент в процеса на подбор на училища.
- Процеса на подбор на училища, който следва да включва представяне на съвместно заявление от училище и поне един негов асоцииран партньор - работодател, придружен от съответната обосновка на нуждите за осъществяване на дейности, свързани с дуалната система на обучение и споразумение за асоциирано партньорство между съответното училище и партнирация му работодател.
- Изисквания за формиране на бюджета на съответното училище за изпълнение на дейности по операцията. Изискванията следва да гарантират прозрачност при разпределението на бюджетите за участващите училища. В тази връзка бюджетът за дейности, изпълнявани от съответното училище следва да се базира на броя ученици в дуална система на обучение от конкретното училище, включени в проекта и да съответства на представената обосновка за нуждите на училището и асоциирания партньор.

Регионалните управления на образованието (РУО) следва да извършат преглед и оценка на получените документи от училищата за съответствие с горните изисквания и изготвят предложения за одобрени училища на областно ниво. В случай на недопустими разходи и дейности, заявлението следва да бъде върнато за корекция. Окончателният списък с

одобрените за финансиране училища се изготвя от конкретния бенефициент въз основа на получените предложения от всички РУО като се цели осигуряване на балансирано териториално разпределение на средствата по настоящата операция, спрямо шестте района на планиране.

12. Допустими партньори:

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент се допуска участието единствено на асоциирани партньори.

12.1. Допустими асоциирани партньори³:

Допустими асоциирани партньори по настоящата операция са национално представени организации на работниците и служителите и на работодателите в България съгласно решение (одобрение на критерии за избор на операция) на Комитета за наблюдение от 29.05.2019 г.

Задължителни асоциирани партньори в етапа на изпълнение – работодатели, участващи в партньорство за дуална система на обучение с включена в операцията образователна институция.

Във формуляра за кандидатстване (т. 7, т. 11), следва да се опише приносът на асоциирания партньор в изпълнението на проекта. В случай, че асоциираният партньор участва в дейност/и по проекта, това следва да бъде надлежно описано и в конкретната дейност.

13. Дейности, допустими за финансиране:

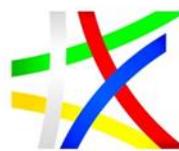
Дейностите, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на проектното предложение, следва да съответстват на принципите на ефективност и ефикасност, да са с нестопански характер и да гарантират постигането на целите на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 и специфичните цели и резултати на Инвестиционен приоритет 10iv. от Приоритетна ос 2, при оптимално съотношение между очакваните разходи и ползи.

Кандидатът трябва да е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не да изпълнява ролята на посредник.

Допустимите дейности по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за

³ „Асоциирани партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помощ“ са всички физически и юридически лица и техните обединения, които са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите в него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.

изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета;

- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритетна ос 2 „Образование и учене през целия живот“ и на ОПНОИР 2014-2020;
- Да бъдат ясно обосновани и да имат конкретни цели;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати.

По настоящата операция могат да бъдат подкрепени единствено дейности, свързани с паралелки за професионална подготовка по професии:

- включени в списъка със защитени специалности от професии;
- включени в списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда;
- които са свързани с тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. (ИСИС).

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са допустими за финансиране следните дейности, които кандидатът описва и обосновава в проектното предложение:

1. Дейности в подкрепа на училищата, осигуряващи дуална система на обучение:

1.1. Обучения за повишаване на квалификацията и компетентностите на учителите и на преподавателите по професионална подготовка, включително теоретично и практическо обучение.

В рамките на поддейност 1.1. се предвижда провеждането на обучения на учители по професионална подготовка и учители – методици с оглед на засилване на връзката между училището и работодателя в дуалната система на обучение и придобиване на знания, умения и компетентности, които ще доведат до подобряване на качеството на обучителния процес на учениците в дуална система на обучение.

Обученията на педагогически специалисти от училищата, участващи в изпълнението на проекта следва да бъдат оповестени публично от бенефициента и да са отворени за всички желаещи да участват в тях. При подбора на учителите и учителите – методици за включването им в обучението, следва да се въведе изрично изискване същите да са служители на съответната институция от системата на професионалното образование и обучение, участваща в проекта.

Възможността за провеждане на обучения на място в партниращите предприятия следва да бъде предварително заложена в споразумението за партньорство между предприятието и участващото в проекта училище.

Всяко обучение следва да бъде с продължителност от 24 академични часа (3 дни), от които поне 8 академични часа следва да бъдат за практическо обучение в партниращи предприятия

и да се проведе в групи до 8 участника (средно от 5 участника). Конкретният бенефициент следва да осигури провеждането на най-малко 3 обучения на учител по професионална подготовка/учител-методик за периода на изпълнение на проекта, които да не дублират едно и също съдържание на обучението. Всеки успешно обучен учител/преподавател по професионална подготовка/учител-методик следва да получи удостоверение за преминато обучение.

1.2. Закупуване на оборудване и материали за целите на дуалното обучение, вкл. работни и предпазни облекла и лични предпазни средства за целите на дуалното обучение.

Оборудването и материалите следва да бъдат обосновани и необходими за реализиране на целите на дуалната система на обучение и да допринасят за постигане на целите на съответния проект.

Оборудването следва да се закупи и да е налично за ползване от учениците от първи гимназиален етап на обучение, като целта е учениците да придобият знания и умения от употребата му, с оглед на по-лесно приспособяване и осъществяване на дуалната система на обучение във втори гимназиален етап. Освен закупуване, кандидатът следва да планира инсталиране на оборудването, обучение за работа с него и др. (ако е необходимо).

В рамките на дейността е възможно да бъдат закупени инструменти и оборудване, симулационни системи, приложни софтуерни продукти, консумативи, работни и предпазни облекла и лични предпазни средства и др. подобни, необходими за провеждането на учебната практика в училищата с цел подготовка за преминаване към практическо обучение в реална работна среда.

Изпълнението на дейността има допълващ характер към мерките на операцията и не следва да надвишава 30% от преките разходи по процедурата.

При изпълнението на дейността, следва да бъде осигурена демаркация с Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“ или по други програми и проекти със сходни дейности, с цел спазване на правилата за избягване на двойно финансиране.

1.3. Разработване/закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище.

Дейността включва разработване/закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности, които да са приложими за конкретната целева група по проекта. Учебните помагала и материали е възможно да включват пособия, материали, софтуерни програми, програми за практика в реална работна среда за конкретната специалност, литература за обучение по професията (като напр. речници, справочници, готварски книги и др.), продукти и други, които са необходими за изпълнението на целите на проекта и ще допринесат за постигане на по-голяма ефективност и ефикасност по отношение на придобитите знания и умения от учениците в дуална система на обучение.

Важно! В случай на закупуване/разработване на софтуерни програми и продукти за целите на дуалната система на обучение, кандидатът следва да осигури демаркация с процедура „Образование за утрешния ден“ по ОПНОИР или по други програми и проекти със сходни дейности, с цел спазване на правилата за избягване на двойно финансиране.

2. Дейности в подкрепа на образователната система:

2.1. Разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво.

Учениците се обучават за придобиване на професионално образование по учебни планове и учебни програми, утвърдени в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение. Учебните планове и учебните програми по учебни предмети или модули за всички видове професионална подготовка за обучение на лица, навършили 16 години, се разработват въз основа на държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии от обучаващата институция самостоително или съвместно със заявителя на професионалното обучение и се утвърждават от директора на обучаващата институция. В съответствие с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение, държавният изпит за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията, се провежда по национална изпитна програма в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия.

Във връзка с гореизложеното, целта на дейността е разработване и актуализиране на учебни планове и учебни програми и национални изпитни програми, които да са в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификации по професии, но същевременно с това да са разработени по максимално адаптивен, привлекателен и резултатен начин, с оглед да се улесни преходът от училище към пазара на труда и да превърнат обучението чрез работа (дуалната система на обучение) в атрактивен способ за професионална реализация.

В допълнение, с оглед въвеждане на добри практики, дейността ще подкрепи и създаването на инструменти за оценка на качеството на преподаване и за оценяване на работното място.

3. Дейности в подкрепа на учениците, участващи в дуална система на обучение:

3.1. Представяне на подкрепа на ученици от първи гимназиален етап в дуална система на обучение, посредством участия в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие.

Предвижда се представяне на подкрепа посредством изплащане на стипендия на ученици, които се обучават в първи гимназиален етап в дуална форма на обучение и участват в „пробно стажуване“, като ще се предостави възможност да посещават работодатели в своя град/община/област. Целта е учениците да имат възможност да придобият допълнителни знания и умения по съответната специалност, по която се извършва дуалното им обучение и по този начин да са подгответи за преминаване в следващия гимназиален етап. Часовете, в които ще се провежда „пробното стажуване“, следва да бъдат допълнителни и извън учебната програма на ученика, като е възможно да се провеждат след задължителните учебни часове, в събота и неделя, както и през ваканциите. За една учебна година ученикът може да получи само 1 (една) стипендия за „пробно стажуване“, независимо от броя на дните, в които реално е проведено „пробното стажуване“. За всяко пробно стажуване е необходимо да се направи и застраховка на ученика. На всеки ученик, който желае да участва в „пробно стажуване“ могат да бъдат планирани до две пробни стажувания на учебна година, всяко от които в рамките на един ден. Всеки успешно участвал ученик в „пробно стажуване“ следва да получи сертификат/удостоверение.

3.2. Провеждане на допълнителни занимания по чужд език и професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап.

Предвижда се предоставяне на подкрепа посредством провеждане на допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап. Целта е учениците да имат възможност да придобият допълнителни знания и умения по чужд език и/или професионална подготовка и по този начин да са подгответи за осъществяване на дуалната система на обучение, както и да отговарят на изискванията на пазара на труда с оглед на бъдещата им реализация. Провеждането на допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап се планира да бъдат извършени от педагогически специалисти с подходяща квалификация и професионален опит. Часовете, в които ще се провеждат допълнителните занимания по чужд език и/или професионална подготовка, следва да бъдат допълнителни и извън учебната програма на ученика. Изпълнението на дейността следва да бъде планирана за целия период от изпълнението на проекта, като в зависимост от нуждите, един ученик може участва в повече от 1 допълнително занимание по чужд език и/или професионална подготовка за година. Всеки ученик, успешно завършил допълнителните занимания по чужд език и/или професионална подготовка, следва да получи сертификат/удостоверение за преминатото обучение.

В рамките на поддейност 3.2. не могат да бъдат включвани материали, консумативи и др., като следва да се използват тези, закупени в рамките на поддейност 1.2. Закупуване на оборудване и материали за целите на дуалната система на обучение, вкл. работни и предпазни облекла и лични предпазни средства за целите на дуалната система на обучение и поддейност 1.3. Разработване/закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище.

4. Дейности в подкрепа на работодателите:

4.1. Обучения на наставници в педагогически и методически умения.

Дейността е насочена към дуалната система на обучение във втори гимназиален етап. С цел осигуряване на по-високо качество на обучението в реална работна среда на учениците от дуална система на обучение е необходимо да бъдат повишени методическите и педагогически умения на наставниците в предприятията, с което да се гарантира ефективността на практическото обучение на учениците. Наставниците от предприятията следва да отговарят на изискванията на чл. 17а¹, ал. 2 от Закона за професионално образование и обучение.

Възможността за провеждане на обучения на място в партниращите училища следва да бъде предварително заложена в споразумението за партньорство между предприятието и участващото в проекта училище.

Всяко обучение следва да бъде с продължителност от 24 академични часа (3 дни), от които поне 8 академични часа следва да бъдат проведени в училищата, в които се намират представители на целевите групи с оглед на постигане на максимален ефект от изпълнението на дейността. Обучението следва да се извършва по Програмата за обучение на наставници, одобрена от Министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-997 от 2 април 2019 г. и последващи нейни изменения.

Обученията на наставници, участващи в изпълнението на проекта следва да бъдат оповестени публично от бенефициента и да бъдат отворени за всички предприятия, подписали споразумение за партньорство с училище по проекта.

Всеки наставник следва да участва най-малко в едно обучение на година с продължителност от 3 дни през периода на изпълнение на проекта. Обученията следва да се провеждат в групи до 8 участника (средно от 5 участника). Един наставник може да участва само в едно обучение на дадена тема през периода на изпълнение на проекта. Всеки успешно обучен наставник следва да получи сертификат/удостоверение за преминато обучение.

4.2. Осигуряване на наставници за провеждане на дуалната система на обучение в предприятията.

Практическото обучение при работодател в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя, с който има сключено споразумение за партньорство за осъществяване на дуално обучение. В съответствие с изискванията на чл. 21, ал. 3 от Наредба № 1 от 8 септември 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение), един наставник отговаря за не повече от петима обучавани. В рамките на дейността се планира да бъде подпомогнато осигуряването на наставници за провеждане на дуалната система на обучение сред учениците от 11-ти и 12-ти клас. Всеки наставник следва да осигури необходимото практическо обучение и подкрепа и съответно да допринесе за успешното завършване на дуалната система на обучение за учениците, на които е определен за наставник – чрез провеждане на инструктаж за безопасност, организиране на практическото обучение, поставяне на конкретни задачи, проверка на изпълнението им, предоставяне на отговори на конкретни въпроси на обучаемите, намиране на решение на конкретни казуси и др.

По линия на дейността може да бъде осигурено възнаграждението на един наставник за 1 час за пряка работа с обучаващите се ученици.

4.3. Информационни кампании за информиране относно нормативните изисквания за предприятията при участие в дуалната система на обучение сред представители на предприятията.

Информационните кампании следва да бъдат организирани от Конкретния бенефициент, съвместно с асоциирания/те партньор/и и да бъдат насочени към предоставяне на информация относно нормативните изисквания за работодателите при участие в дуалната система на обучение сред представители на предприятията. В рамките на проекта следва да бъде планирана най-малко по 1 (една) информационна кампания за всяка година от изпълнението на проекта.

5. Дейности в подкрепа на родителите:

5.1. Работа със заинтересованите страни за подобряване на връзката ученик – училище – работодател и популяризиране на дуалната система на обучение.

Дейността има за цел да популяризира ползите от обучението чрез работа и възможностите, които се предоставят на учениците по отношение на бъдещото им професионално развитие. Важен елемент за постигане на целите на операцията е осъществяване на дейности с активното участие на родители, ученици и представители на училищата, които предлагат дуална система на обучение.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Информационните кампании следва да включват инструменти, пряко допринасящи за популяризиране и развитие на дуалната система на обучение посредством:

- организиране и провеждане на учебни борси и изложения на областно ниво за представяне на училища, въвели дуална система за обучение и предприятия, които участват или биха искали да участват в дуална система на обучение; дни на отворените врати, дни на професиите и др.
- провеждане на образователно-индустриални съвети или подобни формати по места и на национално ниво, за обсъждане на нуждите и възможностите за разширяване обхвата на дуалната система на обучение.
- провеждане на информационни кампании и др. събития за популяризиране на дуалната форма на обучение и насърчаване на сътрудничеството между заинтересованите лица в образователния процес за увеличаване на учениците, записани в дуална система на обучение.
- разработване на информационни материали и др., насочени към родители на ученици, които предстои да преминат в първи гимназиален етап.

В рамките на дейността се планира провеждане на най-малко 1 информационна кампания на ниво район за планиране, т.е. по 6 информационни кампании за всяка година от изпълнението на проекта.

При изпълнение на дейността, асоциираните партньори в лицето на национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите в България следва да участват в координацията на събитията по съответните области с представители на предприятията, разпределени по икономически сектори/браншове, както и с Националния консултативен съвет за професионално образование и обучение към министъра за образованието и науката.

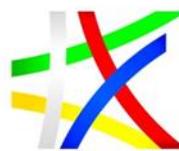
Освен описаните по-горе допустими преки дейности, проектното предложение **задължително трябва да включва и непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление
- и
- Дейности за информация и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности.** Те следва да бъдат деклариирани от конкретния бенефициент в т. 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване.

Дейностите за информация и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020, публикуван на интернет страницата на ОПНОИР: <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=67>.

Във Формуляра за кандидатстване, т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ в поле „**Начин на изпълнение**“ следва подробно да се опишат предвидените общи стойности по пера (разбивка по видове разходи като описание и сума). В това поле следва да се опишат

методите и средствата за изпълнението на дейността, както и да се обосноват разходите, които са заложени в полето „Стойност“ за съответната дейност.

При описание на дейностите във формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **провеждането на съответните процедури за определянето на изпълнител по реда на Глава четвърта (Специални правила за определяне на изпълнител от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ) от ЗУСЕСИФ не представляват отделни дейности, а представляват част от изпълнението на съответните основни дейности по проекта.** В тази връзка възлагането на изпълнител, следва да се посочи в т. 7 „План за изпълнение/действия по проекта“, поле „Начин на изпълнение“ на съответната дейност, за която се отнася, единствено като метод/средство за нейното изпълнение. В допълнение, горепосочените процедури за избор на изпълнител следва да бъдат описани в т. 10. План за външно възлагане на Формуляра за кандидатстване.

При изпълнение на дейностите по проекта следва да се спазва принципът за екологична устойчивост, съгласно Указанията за прилагане на принципа на екологична устойчивост в контекста на ОПНОИР, които са налични на следния интернет адрес: <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>. При неспазване на принципа за екологична устойчивост, съгласно чл. 70, ал. 1 на ЗУСЕСИФ, финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Изборът на изпълнители за отделните стопански дейности следва да бъде извършван по отворен, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

При избора на изпълнител/и на дейностите по проекта/ите, в случай че е приложимо, конкретният бенефициент, следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. 6 от ЗОП. Посочените дейности следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условията за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

В съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (OB, L 347/320 от 20 декември 2013 г.) **кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, физически завършени или изцяло изпълнени или такива, финансиирани по друг проект, процедура, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаша от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

В процеса на изпълнение на проекта, УО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка проектът, подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ ефект, но не и да дублира и препокрива изпълнението на други европейски и национални програми. Проектът следва да има допълващ ефект и към проекта „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество и проекта за дуално обучение на Австрийската стопанска камара. Кандидатът следва да има предвид, че демаркацията с тези проекти ще се прави на ниво целева група.

Осигурява се демаркация с Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ като по отношение на модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“, операцията няма да финансира дейности, свързани с модернизиране на материално-техническата база на професионалните гимназии, както и дейности за модернизиране на учебното съдържание на професионалните гимназии, които са финансиирани в рамките на посочената национална програма.

Планираните дейности по настоящата операция не следва да дублират операциите по Оперативна програма „Региони в растеж“ за подобряване на инфраструктурата в професионалните училища, определени на база разработената от Министерство на образованието и науката методология за приоритизация.

Недопускане на дублирането на целевите групи и дейности ще се съблюдава както на етап кандидатстване (чрез декларации и проверки за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта чрез проверки за двойно финансиране. За целите на настоящата процедура не е допустимо получената в резултат на „пробното стажуване“ продукция (ако е приложимо), да бъде реализирана на пазара на труда. В тази връзка кандидатът следва да предвиди и опише в т. 11 от формуляра за кандидатстване, механизъм чрез който ще гарантира изпълнението на това задължително условие. В процеса на изпълнение на проекта, УО ще следи за изпълнение на условието, с цел недопускане на предимство на работодателите, предоставящи „пробно стажуване“ на ученици.

Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, детайлно описани по-долу.

Бюджетът (т. 5 от формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи и трябва точно да отговаря на стойността, посочена в проекта. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени и да е в съответствие с предвижданите за финансиране дейности.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Несъответствието между предвидените

дейности и видовете заложени разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия от кандидата, както и корекции на бюджета на проектното предложение. Освен тях, корекции на бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите Условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложени процентни съотношения/прагове на разходите, несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи. Управляващият орган може да извърши корекции в т. 5 „Бюджет на проекта“ от Формуляра за кандидатстване във връзка с установени в процеса на оценката недопустими и/или необосновани разходи и дейности.

Корекциите в бюджета **не могат да водят** до увеличаване на размера на исканата безвъзмездна помощ за преките допустими дейности. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта непреки разходи в размер на 15 % от одобрените преки разходи, с което ще се формира общия бюджет на проектното предложение.

14.1. Условия за допустимост на разходите

При предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, описани във Формуляра за кандидатстване. Бюджетът (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени и да е в съответствие с предвидяните за финансиране дейности.

По време на оценката на проектните предложения е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат промяна в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложени разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия от кандидата. Освен тях, корекции на бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите Условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложени процентни съотношения/прагове на разходите, несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи.

Възможните изменения на бюджета не могат да доведат до увеличаване на сумата на исканата безвъзмездна помощ за преките допустими дейности. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта, в раздел „Непреки разходи“, сума в размер на 15 % от одобрените преки разходи, с което ще се формира общия бюджет на проектното предложение.

Във връзка със спазването на принципа за недопускане под никаква форма на реализиране на печалба от безвъзмездните финансови средства, печалбата подлежи на възстановяване.

Разходите, допустими за финансиране, трябва да отговарят на разпоредбите на:

- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006;
- Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ);
- Постановление № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансираны от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.;
- законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство.

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

- 1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства в съответствие с чл. 33 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета, а именно:
  1. принципът на икономичност изисква ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и при най-добра цена;
  2. принципът на ефикасност е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите;
  3. принципът на ефективност е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.
- 2) Да бъдат извършени след датата на подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта и да са за дейности, чието изпълнение не е физически приключено или изцяло осъществено преди подаване на проектното предложение;
- 3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ, както и в съответствие с одобреното проектно предложение и изискванията на настоящите условия за кандидатстване (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ);
- 4) За направените разходи да е налична адекватна одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 г. на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително да са спазени разпоредбите за наличност на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

- 5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/окончателния отчет по проекта от страна на бенефициента. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ (прилагане на формите на стандартна таблица на единичните разходи или еднократни суми) разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост;
- 6) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ);
- 7) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ).
- 8) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕСИФ);
- 9) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи, когато безвъзмездната финансова помощ се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи;
- 10) Да са извършени от допустимия по настоящата процедура конкретен бенефициент (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ);
- 11) Изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки) да е извършен в съответствие с действащото национално и с европейското законодателство;
- 12) Да са съобразени с приложимите правила в областта на държавните помощи (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ);
- 13) Да не са финансиирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

С оглед определяне на реалистичността на предвидените разходи за придобиване на активи/планирани услуги, конкретният бенефициент следва да приложи към Формуляра за кандидатстване минимум три оферти и/или извлечения от каталоги на производител/доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт. В случай че не са налични публично достъпни цени чрез интернет източници конкретният бенефициент следва да представи сканирани копия от събрани минимум 3 оферти. Горепосочените документи са индикативни и служат за оценка на реалистичността на заложените в бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) разходи за съответните активи/услуги.

Разход, който не е обоснован в т. 7 от формуляра за кандидатстване, ще бъде премахнат от бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) служебно от оценителната комисия.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими, освен в случаите на данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите ДНФ-3/23.12.2016 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансиирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (Приложение XII).

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, ЗУСЕСИФ, ПМС № 189/2016 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г. (ДВ брой 61 от 05.08.2016 г.), както и всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

ВИДОВЕ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ:

ПРЕКИ ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

1. Разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейностите по проекта, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя.

1.1. Разходи за възнаграждения на лица, наети във връзка с разработване и актуализиране на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя.

1.2. Разходи за възнаграждения на лица, наети във връзка с разработване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя.

1.3. Разходи за възнаграждения на наставници за провеждане на дуалната система на обучение в предприятията в XI-ти и XII-ти клас, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя.

За всеки наставник се определя възнаграждение в размер на 1900 лв. за една учебна година съгласно Стандартна таблица на разходите за единица продукт за по процедура BG05M2OP001-2.014 „Подкрепа за дуалната система на обучение“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XIV).

Разходите по бюджетен ред 1.1., 1.2. и 1.3. са допустими, в случай че се отнасят за трудови възнаграждения на лица, ангажирани пряко с изпълнението на поддейности 1.3, 2.1 и 4.2, включително всички дължими осигурителни вноски, начисленi за сметка на осигурителят върху договореното възнаграждение, съгласно националното законодателство и при спазване ограниченията на Кодекса на труда.

При планиране на изпълнението на поддейности 1.3, 2.1 и 4.2, кандидатът следва да вземе предвид Приложение XV. Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансиирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ към настоящите Условия за кандидатстване по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“. При подготовкa на проектно предложение следва да се аргументира нуждата от избраните позиции, както и изискванията за образование, професионален опит и квалификация за заемането на длъжността. Съответно при оценяването на проекта ще бъде проверено дали предвидените часови ставки за възнаграждения на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекта, отговарят на ПМС № 189/2016 г. и/или на Стандартната таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите по ОПНОИР.

Ще се прилага опростено отчитане на разходите за възнаграждения под формата на стандартна таблица на разходите за единици продукт (Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение), т.е. ще се отчитат само отработените часове по проекта, без да е необходимо да се представят документи за възлагане на работата и извършените плащания. При извършване на труд на непълно работно време по проекта, е възможно да се прилага и подходът, описан в чл. 68а, параграф 5 от Регламент 1303/2013:

„5. Разходите за персонал, свързани с физически лица, които работят на непълно работно време по операцията, могат да бъдат изчислени като фиксиран процент от брутните разходи за заетост в съответствие с фиксиран процент часове работа по операцията на месец, без задължение за създаване на отделна система за отчитане на работното време. Работодателят издава документ за служителите, в който посочва този фиксиран процент.“

Ако кандидатът реши да не наема лица за изпълнението на поддейности 1.3, 2.1 и 4.2, а да избере изпълнител чрез възлагане на обществена поръчка, тогава той планира необходимите разходи в бюджетен раздел III.

2. Разходи за предоставяне на подкрепа на ученици от първи гимназиален етап в дуална система на обучение посредством участия в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие.

Допустими са разходи за предоставяне на стипендия на ученици, които се обучават в първи гимназиален етап в дуална система на обучение и участват в „пробно стажуване“ в размер на 10 лв./ученик, който успешно е участвал в „пробно стажуване“ и е получил

сертификат/удостоверение. На всеки ученик, който желае да участва в „пробно стажуване“ могат да бъдат планирани до две пробни стажувания на учебна година, всяко от които в рамките на един ден.

3. Разходи за провеждане на допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап.

Разходите за провеждане на допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г.

Прилага се единичен разход в размер на 70 лв. за всеки ученик, който успешно е участвал в допълнителни занимания по чужд език и/или професионална подготовка и е получил сертификат/удостоверение.

4. Разходи за обучения

4.1. Разходи за провеждане на обучения за повишаване на квалификацията и компетентностите на учителите и преподавателите по професионална подготовка/учителите-методици, включително теоретично и практическо обучение.

Разходите за обучения по бюджетен ред 4.1. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. Прилага се единичен разход за един обучаем както следва:

1) Единичен разход за 1 обучаем в тридневно обучение:

- при обучение без нощувки на обучаемите – 154 лв.
- при изнесено обучение с нощувки на обучаемите – 360 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 154 лв. за всеки обучаем, който успешно е завършил тридневно обучение на място (без нощувки) и е получил удостоверение.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 360 лв. за всеки обучаем, който успешно е завършил изнесено тридневно обучение (с нощувки) и е получил удостоверение.

В стойността на единичния разход за един обучаем са включени всички необходими разходи за провеждане на обучението. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение. Стойността на единичните разходи е съгласно Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XIV).

4.2. Разходи за провеждане на обучения на наставници в педагогически и методически умения.

Разходите за обучения по бюджетен ред 4.2. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. Прилага се единичен разход за един обучаем както следва:

1) Единичен разход за 1 обучаем в тридневно обучение:

- при обучение без нощувки на обучаемите – 154 лв.
- при изнесено обучение с нощувки на обучаемите – 360 лв.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 154 лв. за всеки обучаем, който успешно е завършил тридневно обучение на място (без нощувки) и е получил сертификат/удостоверение.

Бенефициентът може да поиска за възстановяване от УО сумата от 360 лв. за всеки обучаем, който успешно е завършил изнесено тридневно обучение (с нощувки) и е получил сертификат/удостоверение.

В стойността на единичния разход за един обучаем са включени всички необходими разходи за провеждане на обучението. Бенефициентът сам определя структурата на необходимите разходи в съответствие с особеностите на конкретното обучение. Стойността на единичните разходи е съгласно Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XIV).

II. Разходи за провеждане и участие в мероприятия

5. Разходи за провеждане на кампании и други мероприятия

5.1. Разходи за работа със заинтересованите страни за подобряване на връзката ученик – училище – работодател и популяризиране на дуалната система на обучение.

5.2. Разходи за провеждане на информационни кампании за информиране относно нормативните изисквания за предприятията при участие в дуалната система на обучение сред представители на предприятия.

Планираните разходи по този бюджетен ред трябва да бъдат различни от разходите за информация и комуникация, които са част от непреките разходи по проекта.

Разходите по бюджетен ред 5.1. и 5.2. се планират като се прилагат разпоредбите на Закона за обществените поръчки.

III. Разходи за услуги

6. Разходи за разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво.

7. Разходи за разработване и закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище.

ВАЖНО!

Не е допустимо да бъдат планирани разходи за разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво и разходи за разработване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище едновременно в раздел I. Стандартна таблица на разходите за единица продукт и раздел III. Разходи за услуги.

8. Разходи за разработване и отпечатване на информационни материали и др., свързани с изпълнението на дейност 5⁴.

9. Разходи за застраховка на учениците за провеждане на пробни стажувания.

IV. Разходи за материали

10. Разходи за закупуване на оборудване и материали за целите на дуалното обучение, вкл. работни и предпазни облекла и лични предпазни средства за целите на дуалното обучение.

Общият размер на разходите по ред 10 не следва да надвишава 30 % от преките разходи по проекта.

ВАЖНО!

За всички планирани разходи в бюджетни редове 5. Разходи за провеждане на кампании и други мероприятия, 6. Разходи за разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво, 7. Разходи за разработване и закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище, 8. Разходи за разработване и отпечатване на информационни материали и др., свързани с изпълнението на дейност 5, 9. Разходи за застраховка на учениците за провеждане на пробни стажувания, 10. Разходи за закупуване на оборудване и материали за целите на дуалното обучение, вкл. работни и предпазни облекла и лични предпазни средства за целите на дуалното обучение, конкретният бенефициент следва да приложи минимум 3 оферти и/или извлечения от каталоги на производител/доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид услуга. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт. В случай че не са налични публично достъпни цени чрез интернет източници конкретният бенефициент следва да представи сканирани копия от събрани минимум 3 оферти. На етап кандидатстване Конкретният бенефициент ще може да планира прогнозен бюджет за разходите по т. 6 и 7, които ще се възлагат от РУО или училищата на етап изпълнение

⁴ Тук не се посочват разходи за информация и комуникация по проекта, които са част от непреките разходи.

на проекта. На етап изпълнение, училищата ще трябва да прилагат обосновка за разходване на средствата на база на горните изисквания.

НЕПРЕКИ РАЗХОДИ

„Непреки разходи“ са разходите, които са свързани с изпълнението на дейности, предвидени в проекта, които не допринасят пряко за постигането на неговите цели и резултати, но са необходими за неговото цялостно администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение.

„**Разходи за организация и управление**“ са непреки разходи, свързани с възнагражденията на персонала по администриране на проекта – ръководител на проект, технически сътрудник, счетоводител и друг експертен или технически персонал, както и административните разходи, свързани с управлението на проекта, посочени за допустими в документите по чл. 26, ал. 1 ЗУСЕСИФ.

Непреките разходи се предоставят под формата на единна ставка, определена чрез прилагане на процент към преките допустими разходи, съгласно чл. 67, параграф 1, буква „г“ от Регламент 1303/2013 г. Определеният процент на размера на единната ставка за непреките разходи по настоящата операция е в съответствие с утвърдената от Ръководителя на УО на ОПНОИР Методология за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление при процедури чрез директно предоставяне по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР с конкретен бенефициент МОН (Приложение XVI). Съгласно утвърдената Методология е предвидено за проекти с допустим размер на безвъзмездната финансова помощ над 7 млн. лв. с конкретен бенефициент МОН, **в техническото и финансово изпълнение на които участват Регионалните управления на образованието и училищата** (в съответствие с параграф 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ), разходите за организация и управление, включително за информация и комуникация, да са допустими в размер на **15 % от преките допустими разходи по проекта**. При изготвянето на бюджета на проекта, конкретният бенефициент не следва да посочва стойността на непреките разходи. Оценителната комисия служебно ще въведе допустимия размер за непреки разходи, който съответства на 15 % от одобрените преки допустими разходи по проекта.

С оглед спецификата на определените в настоящите Условия за кандидатстване допустими дейности, както и постигане на по-голяма ефективност при изпълнението на операцията, в техническото и финансовото изпълнение на проекта, включително в организацията и управлението на проекта следва да бъдат включени екипи от Регионалните управлени на образованието и училищата, които да изпълняват координиращи функции на регионално/местно ниво по отношение на подготовката, организирането и провеждането на избор на изпълнители, координиращи функции свързани с организирането на обучения на педагогически специалисти, както и други координиращи, организационни и отчетни функции.

ВАЖНО: В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описание на дейностите във формуляра за кандидатстване. Дейностите следва да набелязват цели, които са конкретни, измерими,

постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейностите по проекта и етапите за тяхното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейностите, следва да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейност. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати.

Бюджетът се представя в лева и с включен ДДС, когато се отнася до невъзстановим данък добавена стойност съгласно националното законодателство. Стойностите се закръгляват до втория знак след десетичната запетая. При изготвянето на бюджета конкретният бенефициент следва да се съобрази с посочените по-горе ограничения по видове разходи.

Бюджетът на проекта следва да бъде разходван като се спазват правилата на Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане, както и ЗУСЕСИФ.

Кандидатът следва да съобрази, че съгласно посоченото национално законодателство, редът за провеждане на процедурите за определяне на изпълнител/и се определя въз основа на стойността и предмета на услугата или доставката, независимо в кой раздел или перо на бюджета са предвидени съответните разходи. Не се допуска разделяне на предмета на услугата или доставката с цел заобикаляне прилагането на нормативните актове.

Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в т. 5 „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване.

14.3. Недопустими разходи:

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Структурните фондове на ЕС (Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС, Евратор) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012, относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (EO, Евратор) № 1605/2002 на Съвета), ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 189 на МС от 28.07.2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г., Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него (съгласно чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕСИФ).

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС;
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, чието изпълнение е физически приключено или изцяло осъществено преди подаване на проектното предложение;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

Управляващият орган може да нанесе корекции както във Формуляра за кандидатстване, така и в бюджета на проекта (т. 5 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи.

ВАЖНО! Всеки разход, свързан с осъществяване на икономическа дейност по проектното предложение ще се третира като недопустим.

15. Допустими целеви групи (крайни бенефициенти):

- ученици от професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка;
- учители и преподаватели по професионална подготовка в системата на средното професионално образование и обучение;
- представители на предприятията;

- родители.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

В съответствие с изискванията на чл. 57 от ЗУСЕСИФ разходите се считат за допустими, ако са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи. По смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. - Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност. Във връзка с това Съдът е приел, че държавата: „създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира поначало от държавния бюджет, а не от учениците или от техните родители, [...] не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“.

Конкретният бенефициент - Министерство на образованието и науката е държавен орган, провеждащ политика в сферата на общественото образование. Крайни ползватели са ученици, които участват в дуална система на обучение и дейности, за да са пълноценни участници в обществената образователна система.

В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ, дейностите ще бъдат осъществявани чрез регионалните управления на образованието и държавни и общински професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка (за съответните паралелки).

Съгласно чл. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, системата на професионалното образование и обучение подготвя граждани за реализация в икономиката и в другите сфери на обществения живот, като създава условия за придобиване на професионална квалификация и за нейното непрекъснато усъвършенстване.

Национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България и работодателите, участващи в дуална система на обучение въз основа на асоциирано партньорство с МОН или съответно с включена в операцията образователна институция може да участват в изпълнението на дейности в качеството на асоциирани партньори, които по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 162 на Министерския съвет от 05.07.2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. участват в изпълнението на дейностите по проекта, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.

Организациите, в които ще се провежда дуална система на обучение, също имат изцяло обучителна функция, насочена към осигуряване на допълнителна практическа подготовка на

учениците в реална работна среда, която не е свързана с икономическа дейност, дори организацията да може да се определи като „предприятие“ по основната си дейност. По настоящата процедура не се финансират дейности, свързани с обучение на ученици в реална работна среда и в този смисъл няма да се реализира продукция на пазара, т.е. няма да бъде предоставено икономическо предимство на организациите, в които ще се осъществява дуално обучение. В тази връзка не се допускат разходи за самостоятелно производство на продукция и нейната реализация на пазара вследствие престаяния на труд от ученици. Изпълнението на горното условие ще се гарантира чрез прилагане на контролните механизми на управляващия орган и бенефициента за проверка на допустимостта на разходите.

Съгласно националното законодателство, наставникът ръководи провеждането на практическото обучение на ученици в реална работна среда и в тази връзка той представлява част от образователния процес.

Крайните получатели (целевата група) по операцията са обхванати от обществената образователна система ученици от училища с професионални паралелки (за съответните професионални паралелки), учители и преподаватели по професионална подготовка в системата на средното професионално образование и обучение, представители на предприятията, които участват в дуалната система на обучение в България. Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще осъществяват са изцяло насочени към обучение и информиране, свързано дуалната система на обучение. Предвид крайната цел на операцията, а именно да се повиши интересът на учениците към дуалната система на обучение и да се повиши привлекателността на професионалното образование като цяло, дейностите не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ“.

Представянето на безвъзмездна финансова помощ по операцията няма реално или потенциално скрито въздействие върху конкуренцията в рамките на общия пазар и търговията между страните-членки.

Предвид гореизложеното, настоящата операция не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи. Изборът на изпълнители за икономическите дейности ще бъде извършван по отворен, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с Глава четвърта от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП).

Финансирането по настоящата процедура е единствено за дейности с неикономически характер, което на етап изпълнение на проекта се проверява чрез счетоводни документи и информация от счетоводната система на бенефициента (вкл. РУО и училищата), проверки на процедурите по ЗОП, проверки на място. При констатиране на финансиране на икономически дейности по настоящата процедура тези средства се възстановяват заедно с дължимата лихва съгласно Закона за държавните помощи (ДВ бр. 85 от 2017 г.).

17. Хоризонтални политики:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно раздел 11 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. и чл. 7, чл. 8 и т. 5 от Приложение I от Регламент 1303/2013 г.:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение в т. 11 (Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните политики.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Минимален срок за изпълнение на проекта: не е приложимо.

Максимален срок за изпълнение на проекта: 36 месеца, но не по-късно от 31.10.2023 г.

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

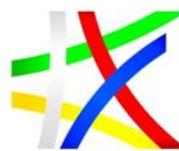
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектното предложение:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕСИФ.

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на ръководителя на управляващия орган (издадена в двуседмичен срок от крайния срок за подаването на проектното предложение). Оценката се документира чрез попълване на оценителни листове в ИСУН2020. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от Критериите и методологията за подбор на операция „Подкрепа за дуалната система на обучение“ (Приложение XIII), в т.ч. на Таблицата за оценка на административното съответствие и допустимостта и успешно да е преминало техническа и финансова оценка съгласно таблицата за техническа и финансова оценка на проектно предложение при

процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за дуалната система на обучение“.

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ оценяването на проектното предложение се извършва до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 25 от настоящите Условия за кандидатстване.

В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, Управляващият орган изпраща на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. В уведомлението, което се изпраща на конкретния бенефициент, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът за оценка на проектното предложение спира да тече до датата на отстраняването им. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което конкретният бенефициент получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни. В случай че конкретният бенефициент не отстани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията, производството по процедурата може да бъде прекратено.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от оценителната комисия, няма да бъде взета под внимание. По изключение кандидатът може да предостави информация с уведомителен характер (напр. промяна в адреса за кореспонденция), която не води до подобряване на първоначалното проектно предложение и се предоставя по официален път на УО.

Оценката включва следните етапи:

Етап I: Проверка за административно съответствие и допустимост - етап от оценяването на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното съответствие на проектното предложение и допустимостта на кандидата и проектните дейности, съгласно критериите за административно съответствие и допустимост, посочени в Критериите и методологията за подбор на операция „Подкрепа за дуалната система на обучение (Приложение XIII).“

Етап II: Техническа и финансова оценка – извършва се в съответствие с Критериите и методологията за подбор на операция „Подкрепа за дуалната система на обучение (Приложение XIII към Условията за кандидатстване). Техническата оценка и финансова оценка на проектното предложение включва и проверка и оценка на реалистичността, ефективността и допустимостта на всички предвидени дейности и разходи. В случай че в процеса на техническа и финансова оценка оценителната комисия установи наличието на

обстоятелства (напр. включени в проектното предложение недопустими дейности, недопустими и/или нереалистични разходи, дублиране на заложени дейности и/или разходи и др.), това може да доведе до изменение на бюджета на проектното предложение (т. 5 от Формуляра за кандидатстване). Следва да се има предвид, че промените в бюджета не могат да доведат до увеличаване на размера на безвъзмездната финансова помощ за преките дейности. Оценителната комисия служебно ще добави към бюджета на проекта непреки разходи в размер на 15 % от одобрените преки разходи, с което ще се формира общий бюджет на проектното предложение.

В интерес на кандидата е да планира дейности и да представи бюджет, реалистични и ефективни от гледна точка на целта на проекта и планираните разходи.

В случай че по време на финансовата оценка се установи надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване, оценителната комисия служебно го намалява до максимално допустимия размер.

По време на оценката, предложените индикативни цени за активи/услуги ще подлежат на проверка от страна на Управляващия орган по отношение на реалистичност спрямо документите, представени съгласно посоченото в т. 24, подточка 9 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани разходи, съответните разходи от бюджета на проекта ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на кандидата ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия. Служебна корекция в бюджета ще бъде извършвана и при установено несъответствие в заложения в бюджета конкретен процент на единната ставка за разходите за организация и управление и информация и комуникация.

22. Критерии и методика за оценка на проектното предложение:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на Критерии и методология за подбор на операция „Подкрепа за дуалната система на обучение, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 (КН на ОПНОИР), описани в Приложение XIII към Условията за кандидатстване.

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата, с изключение на случаите по чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ.

В рамките на настоящата процедура кандидатът може да подаде само едно проектно предложение.

23. Начин на подаване на проектното предложение:

Подаването на проектните предложения по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с

използването на Квалифициран електронен подпись (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин: кандидатът влиза в ИСУН 2020 след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията (специфични за процедурата) на Управляващия орган за попълване на електронен Формуляр за кандидатстване (Приложение VIII).

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условията за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в т. 12 „Прикачени документи“ от Формуляра.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими. При промяна на обстоятелство, което е декларирано на етап кандидатстване, кандидатът следва да информира своевременно Управляващия орган.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 20 МВ. Общийят препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 100 МВ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на УО на ОПНОИР на хартиен носител, като това обстоятелство се отбележва в ИСУН 2020 от потребител на системата със съответните права.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН 2020 се поддържа от дирекция „Системи за управление на средствата от Европейския съюз“ в администрацията на Министерския съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне следва да представи следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020, прикачени към т. 12 от Формуляра за кандидатстване:

- 1. Заповед** за упълномощаване на лицето, което ще представлява конкретния бенефициент по конкретния проект и ще подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение, предоставянето на документи, необходими за издаване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта;
- 2. Декларация на представляващия кандидата** – попълнена по образец (Приложение I към условията за кандидатстване);
- 3. Декларация на асоциирания партньор**, попълнена по образец (Приложение II) към Условията за кандидатстване;
- 4. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО** – попълнена по образец (Приложение III към условията за кандидатстване);
- 5. Декларация за съгласие на кандидата/асоциирания партньор** за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ – попълнена по образец (Приложение IV към условията за кандидатстване);
- 6. Споразумение за асоциирано партньорство** между кандидата и асоциирания/ите партньор/и – представител/и на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България (Приложение V към Условията за кандидатстване).
- 7. Декларация за липса на двойно финансиране**, попълнена по образец (Приложение VI към условията за кандидатстване);
- 8. Минимум 3 оферти и/или извлечения от каталоги на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги** – с предложени цени от производителя/доставчика. При извършени проучвания в интернет за активи/услуги следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с пазарните такива. Към предоставения хиперлинк следва да бъде посочена дата и час на влизането на интернет страницата, която се ползва за референт. В случай че не са налични публично достъпни цени чрез интернет източници конкретният бенефициент следва да представи сканирани копия от събрани минимум 3 оферти;
- 9. Автобиографии по образец** (Приложение VII към условията за кандидатстване), попълнени и подписани от всеки един от членовете на екипа за организация и управление на проекта на централно ниво, придружени от документ/и относно извършения подбор на членовете на екипа.

Всички декларации се подписват и попълват от официалния представител на кандидата или от лице, оправомощено да го представлява. В случай че при подаване на проектното предложение посочените по-горе декларации не се подписват от официалния представител, в заповедта за упълномощаване следва изрично да е посочено, че съответното лице е оправомощено да подписва изискуемите декларации, включително в декларацията на конкретния бенефициент.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата, а преди издаване на договора за БФП се доказват:

1. с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
2. с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

На основание чл. 32, ал.1 от ЗУСЕСИФ крайният срок за подаване на проектното предложение, подписано с КЕП през системата ИСУН 2020 е: **10.09.2019 г., до 17,30 часа.**

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, **за час на подаване на проектното предложение/концепцията за проектно предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН**, когато са записани окончателните данни и **системата е генеририла регистрационен номер**, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат/конкретния бенефициент.

В случай, че проектното предложение е подадено след крайния срок, то ще бъде отхвърлено и няма да бъде разглеждано по настоящата процедура.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕСИФ кандидатът по процедурата може да иска разяснения във връзка с условията в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма, като ясно се посочва наименованието на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и се изпращат на електронната поща на УО: infosf@mon.bg.

Разясненията от страна УО се утвърждават от ръководителя на управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на условията за кандидатстване и не съдържат становище относно качеството на проектното предложение и са задължителни за кандидата. Въпросите на кандидата и разясненията на УО се съобщават (публикуват) на интернет страницата на УО <http://opnoir.bg> и в ИСУН2020: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата) в срок до две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване.

26. Адрес за подаване на проектното предложение:

Проектното предложение по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъде подадено **само** по електронен път с Квалифициран електронен подпись (КЕП) като се използва Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН 2020) - <https://eumis2020.government.bg>.

Ако проектното предложение бъде представено на хартия, то няма да бъде допуснато до оценка.

27. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на административен договор:

В едноседмичен срок от приключване на оценяването Ръководителят на управляващия орган (РУО) взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Решението на РУО се обективира в административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на конкретния бенефициент.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпили проектни предложения, в случай че е определен краен срок за подаване или когато всички подадени проектни предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея;
- В случай, че конкретният бенефициент не отстрани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие с изискванията.

Уведомяването на конкретния бенефициент за сключване на административния договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на представляващия кандидата, в случай че към датата на подписване на договора са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (Приложение I);
2. Декларация за нередности – по образец (Приложение XIX);
3. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение XX);
4. Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение XXI).

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” 2014-2020 (Приложение XVII) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж” (Приложение XVIII), които са неразделна част от договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ). В процеса на изпълнение на проекта, бенефициентът следва да се придържа към правилата и процедурите, описани в ръководството за изпълнение на договори за

безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР - <http://opnoir.bg/?go=page&pageId=139>.

Изпълнението на проекта, за който е предоставена безвъзмездна финансова помощ, стартира след сключването на договора за безвъзмездна финансова помощ. Всички дейности трябва да бъдат извършени след датата на влизане в сила на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и до изтичане на срока за изпълнение на проекта.

28. Приложения към Условията за кандидатстване:

Приложения за попълване в ИСУН 2020:

- Образец на декларация на представляващия кандидата (Приложение I);
- Образец на декларация на асоциирания партньор (Приложение II);
- Образец на декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО (Приложение III);
- Образец на декларация за съгласие на кандидата/асоциирания партньор за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от УО и от НСИ (Приложение IV);
- Образец на споразумение за асоциирано партньорство, подписано от конкретния бенефициент и всички представители на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България (Приложение V).
- Образец на декларация за липса на двойно финансиране (Приложение VI);
- Образец на автобиография (Приложение VII).

Приложения за информация:

- Формуляр за кандидатстване с проектно предложение (Приложение VIII);
- Указания на УО за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформиране на екипите за организация и управление (Приложение IX);
- Указания (специфични за процедурата) на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване (Приложение X);
- Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско и териториално сътрудничество (Приложение XI);
- Указание № ДНФ-3/23.12.2016 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми съфинансираны от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица на Европейския съюз за финансовата рамка 2014 - 2020 г. (Приложение XII);

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

- Критерии и методология за подбор на операция „Подкрепа за дуалната система на обучение“ (Приложение XIII);
- Стандартна таблица на разходите за единица продукт по процедура „Подкрепа за дуалната система на обучение“ и методология, обосноваваща изведените размери на разходите (Приложение XIV);
- Стандартна таблица за допустимия размер на почасовото възнаграждение на лицата, наети във връзка с изпълнението на проекти, съфинансиирани от Европейския социален фонд по приоритетни оси 2 и 3 на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XV);
- Методология за определяне на единна ставка за финансиране на дейностите за организация и управление по приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР с конкретен бенефициент МОН (Приложение XVI).

Приложения към Условията за изпълнение:

- Образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XVII);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетни оси 2 и 3 от оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (Приложение XVIII);
- Образец на декларация за нередности (Приложение XIX);
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 (Приложение XX);
- Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020 (Приложение XXI);
- Образец на финансова идентификационна форма (Приложение XXII).